

Beslutad av Socialfondens Övervakningskommitté 2015-01-29

Reviderad 2015-12-10,

Handlingsplan för Europeiska socialfonden 2014-2020, nationella medel

Revidering hösten 2017

Innehåll

Inledning.....	3
Övergripande principer för programgenomförandet – den sociala dimensionen av hållbar utveckling	4
Socialfondens nationella medel och satsningar.....	5
Prioriterade områden för satsningar med nationella socialfondsmedel	7
Transnationella satsningar	11
Fondsamordning.....	12
Vägledande principer för utformning av utlysningar och projekturval.....	13
Uppföljningar, utvärderingar och återföring	14

Inledning

Reviderad handlingsplan - innehåll

Svenska ESF-rådet hade under 2014/15 regeringens uppdrag att ta fram en nationell handlingsplan med övergripande prioriteringar för hur Socialfondens andel nationella medel ska användas. Till grund för de prioriteringar som presenteras i handlingsplanen ligger det nationella programmet omvärldsanalys, behovsanalys och målgruppsanalys, men också förda dialoger med högsta ledningen för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Skolverket, Myndigheten för yrkeshögskolan, Sveriges kommuner och landsting (SKL), LO, TCO, Unionen, SACO, Svenskt Näringsliv samt Företagarnas intresseorganisation. Utöver det har samtal förts med de ideella aktörerna Coompanion, Skoopi, Forum-idéburna organisationer med social inriktning, Famna, Hela Sverige ska leva och KFO.

Revideringen av handlingsplanen togs fram under hösten 2017 och omfattar framförallt ett förtydligande av den plan som togs fram under 2015 och som beslutades av övervakningskommittén den 10 december 2015. Befintligt nationellt socialfondsprogram samt de dialoger som fördes enligt ovan, är alltså fortfarande utgångspunkten för den reviderade planen. Som tillägg till detta beskrivs kortfattat hur ansvarig enhet, ESF Nationellt, arbetar med utlysning- och beredningsprocesser samt uppdateringar om myndighetens transnationella arbete. Handlingsplanens innehåll avgränsas, precis som tidigare, till att omfatta myndighetens prioriteringar för nationella metodutvecklings- och tillämpningsprojekt och fokuserar på det som är specifikt för de nationella medlen inom socialfonden.

Handlingsplanen fastställs av Socialfondens övervakningskommitté och kan vid behov revideras ytterligare.

Europeiska socialfonden

Europeiska socialfonden är Europas viktigaste instrument för att stödja jobb, hjälpa män och kvinnor att få bättre jobb och säkerställa rättvisare arbetstillfällen för alla EU-medborgare. Det fungerar genom att investera i Europas humankapital - sina anställda, sina ungdomar och alla som söker ett jobb.

Socialfondsprogrammet för perioden 2014-2020 ska bidra till att nå Europa 2020-strategins målsättningar om en smart, hållbar och inkluderande tillväxt och är därmed ett stöd för att förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken. Det övergripande målet för

det nationella socialfondsprogrammet är att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad och en varaktigt ökad sysselsättning på lång sikt genom insatser som:

- stimulerar kompetensutveckling för att stärka kvinnors och mäns ställning på arbetsmarknaden,
- förstärker kopplingen mellan utbildning och arbetsliv,
- ökar övergångarna till arbete bland kvinnor och män som står långt ifrån arbetsmarknaden,
- underlättar unga kvinnors och mäns etablering i arbetslivet och deltagande i utbildning.

Övergripande principer för programgenomförandet – den sociala dimensionen av hållbar utveckling

De tre dimensionerna av hållbar utveckling – den ekonomiska, den miljömässiga och den sociala dimensionen – ska utvecklas parallellt och ömsesidigt förstärka varandra. Socialfonden ska främja hållbar utveckling i flera avseenden. Givet det nationella programmets övergripande mål om väl fungerande arbetsmarknad och en varaktigt ökad sysselsättning ska hållbar utveckling framför allt beaktas genom tillämpning av dess sociala dimension. Den sociala dimensionen av hållbar utveckling beskrivs i de så kallade "horisontella principerna" om lika möjligheter och icke-diskriminering, tillgänglighet och jämställdhet. Principerna är både medel och mål för Europa 2020-strategins genomförande och ska därför genomsyra alla socialfondssatsningar som görs. Metoder för att operationalisera arbetet med de horisontella principerna används av ESF-rådet i programgenomförandet.

Den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling beaktas genom att Socialfondens insatser för ökad sysselsättning och tillväxt kan kombineras med ett miljöperspektiv som utgår från miljö kvalitetsmålen, med särskilt fokus på förebyggande av och anpassning till klimatförändringarna. Detta kan ske genom stöd för kompetensutveckling och kompetensförsörjning som underlättar övergången till en koldioxidsnål ekonomi och framväxten av nya, gröna jobb.

Transnationellt samarbete

Det nationella socialfondsprogrammet ska genomföras i projekt på nationell, regional och lokal nivå, men i EU 2020-strategin betonas också vikten av närmare samarbete mellan

unionens medlemmar för att uppnå målen om en smart, hållbar och inkluderande tillväxt för alla. Socialfonden bidrar till detta genom möjligheten till transnationell verksamhet i alla ESF-projekt, samt även genom specifika transnationella satsningar. Transnationellt samarbete kan användas både som verktyg för innovation, kunskapsinhämtning och spridning av resultat och idéer och bör framförallt betraktas som ett medel för att nå målen om en smart, hållbar och inkluderande tillväxt och en förändrad och förbättrad arbetsmarknad.

Myndighetens arbete med transnationella socialfondsinsatser beskrivs närmare längre fram i handlingsplanen.

ESF Nationellt – organisation och ansvar

Ansvarig enhet på ESF-rådet för myndighetens nationella satsningar är *ESF Nationellt*. Enheten utformar satsningar i dialog med myndighetens ledning, myndighetens analytiker, intressenter och partners med utgångspunkt i prioriterade områden i denna handlingsplan. Till sin hjälp har ESF Nationellt även temaplattformen "Hållbart arbetsliv" som startades upp under våren 2017, samt temaplattformen Unga.

Det utlysningar som görs inom det nationella programmet arbetas fram i nära dialog med nationella aktörer, experter och andra relevanta samarbetspartners. För att ytterligare säkra att de utlysningar som genomförs träffars så rätt som möjligt kan vid behov kan ad-hoc expertgrupper sammankallas, tematiska seminarier eller workshops hållas.

För beredning av projektansökningar ansvarar enheten ESF Nationellt. Beredningsarbetet omfattar både interna bedömningar och vid behov bedömningar av extern expertis från socialfondens partners och intressenter. Beslut om stöd fattas av myndigheten själv.

Projekt finansierade av nationella ESF-medel kan genomföras på såväl lokal som regional och nationell nivå. Detta innebär att nationella satsningar kan bidra till att förstärka regionala sådana.

Socialfondens nationella medel och satsningar

De nationella medlen omfattar 25 procent av den svenska socialfondsbudgeten, och ska användas för:

- Metodutvecklingsprojekt och tillämpningsprojekt
- Arbetsförmedlingens socialfondsfinansierade Eures-verksamhet

- Stöd för att effektivisera programgenomförandet, framför allt processtöd och temagrupper

Denna handlingsplan berör enbart kategorin metodutvecklingsprojekt och tillämpningsprojekt.

Nationella medel för metodutvecklingsprojekt och tillämpningsprojekt ska investeras i och avgränsas till, satsningar som är väl motiverade för ett nationellt genomförande; det vill säga där lösningar kräver insatser eller åtgärder på nationell nivå. Projektgenomföranden och implementering sker dock på såväl lokal som regional och nationell nivå, vilket innebär att nationella satsningar också kan förstärka regionalt avsatta medel. Samverkan mellan olika styrnivåer och aktörer är centralt för att möta de problem och utmaningar som faller inom ramen för Socialfondens insatsområden. Sammanfattningsvis ska alltså dessa medel finansiera förändringsarbete där:

1. Initiativ eller åtgärder behövs för att skapa eller bidra till nationella standarder eller strukturer.
2. Initiativ eller åtgärder behövs för att samordna och strukturera metoder, tillämpning och arbetssätt.

Såväl offentliga som privata eller ideella organisationer kan ta del av nationella medel för att i projektform genomföra insatser inom ramen för den nationella handlingsplanen. För största effekt av de nationella medlen ska satsningar arbetas fram i dialog där relevanta aktörer tar sig an en eller flera av handlingsplanens identifierade utmaningar att samverka kring. De nationella medlen kan också användas för att vidareutveckla och förstärka regeringsuppdrag samt för att utveckla och tillämpa projekt från föregående programperiod. En större satsning kan inledas med förberedande projekt för att i ett nästa steg involvera olika aktörer av olika storlek i projektgenomförandet.

Nationella utmaningar

Utmaningar relevanta för finansiering från nationella socialfondsmedel finns identifierade i det nationella socialfondsprogrammet och ytterligare specificerade behov har identifierats i tidigare genomföra intressentdialoger:

- att synliggöra kompetens och tydliggöra kompetensbehov
- att förstärka det offentliga systemet för att stödja matchning

- att förstärka strategisk samverkan mellan utbildningssystem och arbetsliv
- att stärka och öka kvaliteten inom det arbetsplatsförlagda lärandet
- att förbättra vägledningen och arbetsmarknadskunskapen inom såväl skola som arbetsliv
- att bryta könsstereotypa mönster på arbetsmarknaden.

Insatser eller åtgärder på nationell nivå för att motverka eller bryta lång frånvaro från arbetsmarknaden utgår från följande utmaningar:

- att vidta tidiga åtgärder
- att förbättra det individanpassade stödet
- att underlätta den första etableringen
- att ge möjlighet till helhetsansvar och överblick
- att erbjuda successiva steg för återgång till arbete
- att möta och inge förtroende hos målgruppen

Prioriterade områden för satsningar med nationella socialfondsmedel

Handlingsplanen utgörs av fyra prioriterade områden, där utgångspunkten är frågan om vilket samhällssystem eller vilken samhällsstruktur som behöver förändras för att nå nationella mål om en välfungerande arbetsmarknad. Samverkan dessa system emellan är i de flesta fall en nödvändighet för att nå målen för socialfonden. Dessa områden är:

- 1) Myndigheters arbetssätt och deras samverkan med andra myndigheter, näringsliv, civilsamhällets organisationer och den sociala ekonomin för att stödja social delaktighet, deltagande i studier eller vägen till arbete.
- 2) Kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad för ett inkluderande och efterfrågestyrt utbildningssystem.
- 3) En inkluderande och tillväxtgenererande arbetsmarknad för redan anställda, egenanställda och för de som är på väg in samt ett hållbart arbetsliv för dessa.
- 4) Civilsamhällets organisationers och den sociala ekonomins bidrag till den nationella arbetsmarknadspolitiken.

Prioriterat område 1: Myndigheters arbetssätt samt deras samverkan med andra myndigheter, näringsliv, civilsamhällets organisationer och den sociala ekonomin för att stödja social delaktighet, deltagande i studier eller vägen till arbete

Fokus ligger på:

- Arbetssätt och samverkan i syfte att utveckla ändamålsenliga och individuellt anpassade lösningar
- Uppdrag och regelverk som påverkar möjligheten utveckla ändamålsenliga och individuellt anpassade lösningar
- Förtroende och kompetens

Insatser för ökad samverkan kan exempelvis avse former för att Arbetsförmedlingen i högre grad ska kunna arbeta i nära samarbete med arbetsmarknadens aktörer. Syftet är att underlätta för arbetsgivaren att bland annat erbjuda arbete, arbetsträning, och praktik som kan göra en introduktion i arbetslivet möjlig. Insatserna kan också handla om samverkan så att Försäkringskassan kan stötta kommunerna i bedömningen av nedsatt arbetsförmåga och i arbetet med arbetsprövning samt myndigheters arbete för att korta etableringstiden för nyanlända. Insatser bör särskilt riktas mot och uppmärksamma hinder som orsakas av begränsningar i uppdrag och regelverk. Det gäller framför allt begränsningar för tidiga och förebyggande åtgärder eller som medför inlåsningar på arbetsmarknaden. Insatserna kan även handla om förtroende- och kompetenshöjande åtgärder inom berörda myndigheter, exempelvis kompetens för att möta heterogena målgrupper.

Insatser ska bidra till ökad jämställdhetskompetens inom de offentliga systemen och till en breddad syn på vem/vilka som kan matchas mot vad (exempelvis utifrån kön, funktionsnedsättning som påverkar arbetsförmågan samt oberoende av vilket land man är född i eller kommer ifrån).

Prioriterat område 2: Kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad för ett inkluderande och efterfrågestyrt utbildningssystem.

Fokus ligger på:

- Studiemotiverande och uppsökande verksamhet
- Nya utbildningsformer som integreras med arbetsmarknadens behov
- Vidareutveckling av yrkesutbildning (t.ex. det arbetsplatsförlagda lärandet)
- Validering som brygga till arbetslivet

- Vägledning och arbetsmarknadskunskap

Insatser inom detta område ska bidra till enklare etablering och/eller återgång till arbetsmarknaden. Detta ska bland annat ske genom insatser för att minska andelen skolavhopp. Insatser ska också ge möjlighet att stanna kvar i ett yrke tack vare utbildning och livslångt lärande. Förutsättningen är en väl fungerande samverkan mellan utbildning och arbetsliv som även bidrar till att motverka och bryta könsstereotypa studie- och yrkesval.

Särskilda insatser bör fokusera på nyanlända elevers situation i skolan och unga pojkars sämre studieresultat. Insatser för studiemotiverande och uppsökande verksamhet prioriteras. Folkhögskolornas studiemotiverande kurser, liksom tidigare satsningar kring studiemotivation och uppsökande verksamhet inom ramen för Socialfonden, bör beaktas. Insatserna kan avse samverkan mellan utbildning och arbetsliv för utveckling av nya och/eller kompletterande utbildningsformer. Det kan också handla om vidareutveckling av collegekonceptet och andra yrkesutbildningsformer med fokus på samverkansformerna mellan utbildning och arbetsliv.

Insatserna kan även inkludera kapacitetsbyggande som underlättar samverkan mellan utbildningssystemet, arbetslivet (exempelvis genom branscher och arbetsmarknadens parter), civilsamhällets organisationer och den sociala ekonomin samt berörda myndigheter. Det kan också handla om infrastruktur och metodutveckling av en effektivare och kommunicerbar validering och beskrivning av kompetens med fokus på de generella kompetenserna. Insatser bör inkludera strukturer och kapacitet för vägledning och arbetsmarknadskunskap, vilket även gäller vägledning i skolan likväl som livslång vägledning, det vill säga former för stöd som kan nyttjas när man är i arbete

Prioriterat område 3: En inkluderande och tillväxtgenererande arbetsmarknad för redan anställda, egenanställda och för de som är på väg in samt ett hållbart arbetsliv för dessa.

Fokus ligger på:

- Stödstrukturer och kvalitetssäkring kopplade till strategisk kompetensförsörjning
- Bransch- och partsgemensamma initiativ som bidrar till strategisk kompetensförsörjning
- Omställning och rörlighet på arbetsmarknaden
- Hållbarhet i arbetslivet

Insatser inom detta område ska utveckla och vidareutveckla stödstrukturer, arbetsmetoder och arbetsplatsorganisation för en stärkt strategisk kompetensförsörjning. Tillsammans inkluderar dessa insatser flexibelt lärande, stöd och utveckling av handledare, utveckling av lärmiljöer och karriärvägar, kompetensutveckling för redan anställda samt arbetsgivares organisationsutveckling. Det är med andra ord metoder som både omfattar insatser för redan anställda, egenanställda och för dem på väg in på arbetsmarknaden. Modellen med yrkesintroduktionsanställningar kan fungera som förebild i detta arbete och insatser kan också handla om stimulering och vidareutveckling av densamma. Insatserna ska bidra till att motverka och bryta en könssegregerad arbetsmarknad.

Insatserna kan också avse kapacitetsbyggande för bransch- och partsgemensamma initiativ samt omställningsavtal, gärna i samverkan med akademin/utbildningssystemet och berörda myndigheter. Insatserna kan också handla om framväxten av arbetstillfällen inom småföretag samt kapacitetsbyggnad för att utveckla kompetensförsörjningsplaner för dessa. Insatser kan även avse utveckling av matchning utifrån kvalifikation och kompetens samt former för validering.

Prioriterat område 4: Civilsamhällets organisationer och den sociala ekonomins bidrag till den nationella arbetsmarknadspolitiken

Fokus ligger på:

- Samverkan mellan civilsamhällets organisationer, den sociala ekonomin, myndigheter och näringsliv
- Kapacitetsbyggande och samordning
- Kompetensutveckling för att höja de samverkande parternas kunskaper om varandras verksamhet (för myndigheter och för verksamma inom civilsamhällets organisationer och den sociala ekonomin)

Insatser inom detta område ger förutsättningar för civilsamhällets organisationer och den sociala ekonomin att samverka med, komplettera och förstärka nationella myndigheters arbete.

Insatserna kan avse kapacitetsbyggnad som gynnar samverkan mellan civilsamhällets organisationer och den sociala ekonomin, berörda myndigheter, utbildningssystem och näringsliv. Insatser bör främst handla om utvecklingen av inkluderande välfärdstjänster inom civilsamhället och den sociala ekonomin snarare än starten av dem. Det omfattar exempelvis strukturer kring entreprenörskap och företagande samt kompetensutveckling för

civilsamhällets organisationer och den sociala ekonomin i syfte att höja kunskapen kring potentiella målgruppers behov och förutsättningar. Insatser kan även handla om kompetenshöjande åtgärder hos berörda myndigheter kring socialt företagande och annan idéburen verksamhet.

Transnationella satsningar

Det transnationella arbetet genomförs främst genom deltagande i det europeiska transnationella arbetet och genom samarbete inom ramen för EU:s Östersjöstrategi.

Deltagande i det europeiska transnationella arbetet

Sverige deltar tillsammans med övriga berörda EU-medlemsstater i synkroniserade EU-utlysningar (också kallat "Common Framework"), varav den sista genomförs under 2018. Kopplat till dessa utlysningar finns lärandenätverk som arbetar med att hitta framgångsrika metoder, planera utlysningarna och återrapportera till kommissionen. Sverige deltar i följande nätverk: Inkludering, Sysselsättning för unga, Migration, Social ekonomi, Partnerskap och Förenklingar.

Östersjösamarbetet

Svenska ESF-rådet har fått i uppdrag av regeringen till att aktivt bidra till genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och våra insatser riktas främst mot:

- Att motverka tidiga skolavhopp och underlätta övergångarna mellan skola och arbetsliv.
- Att förbättra kvalitén på utbildning och yrkesutbildningen genom arbetsplatsförlagt lärande och entreprenörskap.
- Att skapa en arbetsmarknad för alla med speciellt fokus på livslångt lärande.

Det finns även beröringspunkter mellan de olika ESI-fonderna när det gäller SME-utveckling, entreprenörskap, innovation, miljö, folkhälsa och den digitala agendan. Socialfondens projekt kan i någon mån bidra till utvecklingsåtgärder på dessa områden även om den primära inriktningen för Östersjösamarbetet är den som nämns ovan. Avrapportering av vad som görs sker årligen till Arbetsmarknadsdepartementet.

Socialfondssatsningar som ska bidra till Östersjöstrategins genomförande har så här långt genomförts inom ramen för de synkroniserade europautlysningarna (Common Framework) och en återstår att genomföra under 2018. Framtida utlysningar som ska generera projekt

inom ramen för Östersjösamarbetet, kommer däremot att genomföras utanför Common Framework, både nationellt och regionalt och samordnas via Baltic Sea Network – ESF. Detta sker i samråd med främst PA Education¹.

Studiebesök, mobilitet och andra typer av transnationalitet

Oavsett inriktning på de projekt som finansieras av nationella socialfondsmedel, kan man inkludera transnationellt samarbete för lärande, innovation, spridning av idéer och resultat. Satsningar på detta behövs i framtida utlysningar.

Baltic Sea Network är en sammanslutning av ansvariga myndigheter som arbetar med genomförandet av ESF i relation till EU:s Östersjöstrategi. Tillsammans med övriga medlemsländer och i samråd med PA Education, undersöks möjligheterna till ytterligare kapacitetssupplyggnad för nätverket. Sverige är också med som part i ett polskt projekt som handlar om kompetensutveckling av personalen vid ESD och ERDF i Sverige och Polen.

Fondsamordning

Fondsamordning och fondsamverkan är viktiga principer för satsningar med nationella medel och ska ses som verktyg för att effektivt nå programmets och handlingsplanens övergripande mål. Detta då insatser genom olika fonder möjliggör finansiering av projekt som angriper komplexa problem vilka spänner över flera fonders avgränsade verksamhetsområden.

Projektägare rekommenderas att själva beakta insatser som sker genom andra fonder och program För att underlätta för projekt med kombinerade insatser, kan ett projekt som genomförs inom ramen för de nationella satsningarna avsätta delar av budgeten till insatser som ryms inom Regionalfonden.

För att underlätta fondsamordning är vissa stödstrukturer som finansieras med Socialfondens nationella medel fondgemensamma eller samordnade mellan en eller flera fonder. Detta gäller företrädesvis processtöd för jämställdhetsintegrering, vilket är fondgemensamt för Socialfonden, Regionalfonden och Landsbygdsprogrammet. Även delar av den programutvärdering som genomförs under programperioden samordnas med övriga ESI-fonder.

---

¹ PA Education – Priority area Education, en del av den sociala dimensionen i EU:s strategi för Östersjöregionen. Föreningen Norden är ansvarig PAC, Priority Area Coordinator tillsammans med förvaltande myndighet för socialfonden i Hamburg, Tyskland.

Vägledande principer för utformning av utlysningar och projekturval

Vägledande principer för projekturval ligger till grund för bedömningen av vilka projekt som har bäst förutsättningar att bidra till lösningar på identifierade strukturella hinder och uppnå kvantitativa resultat i den och som därmed ska beviljas medel. Samtliga principer för urval av satsningar inom programområde 1, 2 och 3 som anges i det nationella Socialfondsprogrammet gäller för de regionala såväl som för de nationella satsningarna. För nationella satsningar tillkommer dessutom.

- Insatserna ska vara väl motiverade för ett nationellt genomförande och ska synkroniseras med den nationella arbetsmarknadspolitiken, det vill säga att de problem som ska lösas ska kräva insatser eller åtgärder av nationell karaktär. Utgångspunkten är att Socialfondens nationella medel ska förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken.
- Satsningarna ska vara väl förankrade hos nationella aktörer och insatserna ska ske i samverkan med dem. Utgångspunkten är att Socialfonden åstadkommer en större strukturpåverkan när arbetet utvecklar nationella myndigheters och andra nationella aktörers arbete gentemot Socialfondens målgrupper.
- Satsningarna ska tillvarata och utgå från befintliga koncept eller organiseringsformer i så stor utsträckning som möjligt, men kan anpassas till nya sammanhang eller andra målgrupper. Utgångspunkten är att Socialfonden åstadkommer snabbare, mer kostnadseffektiva och mer hållbara resultat om utvecklade koncept eller organiseringsformer tillvaratas, tillämpas eller utvecklas.
- Satsningarna ska genomföras på flera nivåer (lokalt, regionalt, nationellt och transnationellt) där den nationella nivån är obligatorisk tillsammans med minst en ytterligare nivå. Utgångspunkten är att sammanhållna flernivåsatsningar ger möjlighet att kraftsamla i förändringsarbetet och att påverka så att önskade effekter uppnås. Samtidigt möjliggörs kombinationer av riktade insatser för de primära målgrupperna och för främjandeaktörerna samt av strukturellt betingade insatser
- Resultat av tidigare insatser, projekt, forskning eller utredningar ska ha analyserats och ligga till grund för satsningarna. Där det är relevant kan förberedande projekt i mindre skala genomföras av- eller i samverkan med universitet, högskola, annan relevant forskningsmiljö eller kunskapsorganisation. Utgångspunkten är att

tillvaratagande av tidigare gjorda erfarenheter, forskning och omvärldsbevakning ökar möjligheterna att insatserna ska föra utvecklingen framåt.

- Satsningar inom programområde 1 ska bidra till målen både för programområde 1 och 2, genom att exempelvis ta fasta på att programområde 1 också kan omfatta prioriterade kvinnor och män i programområde 2. Utgångspunkten är att målgruppen för programområde 2 bäst främjas när insatserna integreras med satsningar på redan sysselsatta där ökad sysselsättning och höjd arbetskraftskompetens hänger samman med en ökad tillväxt.
- Satsningar inom programområde 2 ska bidra till programmets mål både för programområde 1 och 2, exempelvis genom att ta fasta på att programområde 2 också kan omfatta insatser för anställda hos relevanta främjandeaktörer. Utgångspunkten är att de strukturella hindren i hög grad påverkas av främjandeaktörers förmågor.

Uppföljningar, utvärderingar och återföring

Socialfondens satsningar kommer att följas upp och utvärderas enligt programmets mål och specifikation. Även potentiella effekter av programmet analyseras. Det är viktigt att säkerställa att nödvändig information kan samlas in på ett systematiskt sätt, att rapporteringen gör det möjligt att jämföra olika insatser, samt att resultatet kan återföras till relevanta intressenter och aktörer.

Projektutvärdering beställs av projektägare i samråd med Svenska ESF-rådet utifrån riktlinjer. Resultaten av projektutvärderingarna ska återföras till relevanta aktörer för satsningarna. Resultatet ska också kunna fungera som underlag till fortsatt utlysningsarbete.

För att nå mervärden utöver resultat i enskilda projektutvärderingar, kommer ESF-rådet att genomföra klusterutvärderingar för projekt beviljade i inom ramen för samma eller liknande utlysningar. Klusterutvärderingar kan omfatta projekt som finansieras både med nationella och regionala ESF-medel.